

Záver Rady o Konžskej demokratickej republike

1. Európska únia je naďalej hlboko znepokojená politickou situáciou v Konžskej demokratickej republike vyvolanou zablokovaním vykonávania inkluzívnej politickej dohody z 31. decembra 2016, ako aj bezpečnostnou situáciou vo viacerých regiónoch tejto krajiny, v ktorých bolo pozorované neprimerané používanie sily. Situáciu sťažuje hospodárska a rozpočtová kríza, ktorá má závažný vplyv na obyvateľstvo.
2. EÚ víta dohodu z 31. decembra 2016, ktorá predstavuje jedinú možnosť, ako zaistiť potrebnú legitimitu inštitúcií vrátane prezidenta, ktoré by mali riadiť prechod k demokracii. Úmrtie lídra opozície Etiennea Tshisekediho ani bezpečnostná situácia sa nesmú zneužiť ako dôvod na spochybnenie procesu, ktorý má viesť k demokratickej a pokojnej výmene moci. Touto dohodou sa ustanovuje zotrvanie súčasného prezidenta vo funkcii za predpokladu, že sa vymenuje predseda vlády navrhnutý opozíciou a do konca roka sa zabezpečí dočasná činnosť všetkých inštitúcií. Okrem iného sa touto dohodou vylučuje zotrvanie súčasného prezidenta vo funkcii po uvedenom termíne. EÚ podčiarkuje naliehavosť účinného vykonávania dohody všetkými zúčastnenými stranami, predovšetkým prezidentskou väčšinou, aby sa do konca roka 2017 uskutočnili voľby a dosiahla plná ústavná legitimita. Nedávne vymenovanie nového predsedu rady múdrych zoskupenia „Rassemblement“, ktorý bude zároveň vykonávať funkciu predsedu Národnej rady pre monitorovanie vykonávania dohody (CNSA), je prvým krokom týmto smerom.
3. EÚ v tejto súvislosti potvrdzuje svoju plnú podporu úlohe mediátora, ktorú zohráva Konferencia katolíckych biskupov (CENCO), ktorej morálna autorita, nestrannosť a legitimita sú nevyhnutné pre úspech procesu a uznávajú ich všetci konžskí aktéri. Podporuje odporúčania obsiahnuté v správe plenárneho zasadnutia CENCO z 22. februára 2017 a vyzýva región a medzinárodné spoločenstvo na dodržanie svojho záväzku voči CENCO. EÚ odsudzuje nedávne násilnosti proti kostolom a iným inštitúciám CENCO a pripomína, že ich páchatelia budú musieť za svoje činy niesť zodpovednosť.
4. Hlbokú inštitucionálnu, bezpečnostnú a socio-ekonomickú krízu, ktorej táto krajina čelí, možno prekonať len úplným vykonaním dohody z 31. decembra 2016 a vytvorením vlády, ktorá bude mať dostatočnú legitimitu, aby krajinu doviedla k voľbám. Je nevyhnutné dosiahnuť konkrétny pokrok, najmä čo najskôr vymenovať predsedu vlády spomedzi členov zoskupenia „Rassemblement“. Je mimoriadne naliehavé, aby sa zabezpečilo vykonanie opatrení na uvoľnenie napätia, ako napríklad prepustenie politických väzňov na slobodu, okamžité ukončenie zlého zaobchádzania, ktorému sú vystavení, ukončenie zastrašovania a svojvoľného zatýkania odporcov režimu a občianskych aktivistov a zastavenie politicky motivovaného súdneho stíhania. EÚ poznamenáva, že účasť žien na politickom dialógu bola obmedzená, a vyzýva na uľahčenie ich účasti na vykonávaní dohody.
5. EÚ zdôrazňuje zodpovednosť a kľúčovú úlohu, ktorú musí zohrávať Nezávislá národná volebná komisia (CENI) pri vykonávaní demokratického a dôveryhodného volebného procesu. Na tento účel potvrdzuje svoju výzvu na prijatie dodatočných opatrení v oblasti transparentnosti a riadenia CENI, ako aj na naliehavé určenie realistického a konsenzuálneho harmonogramu volieb a rozpočtu, aby sa voľby uskutočnili do konca roka 2017. EÚ vyzýva Národné zhromaždenie, aby čo najskôr prijalo legislatívne opatrenia potrebné na uskutočnenie volieb, ako aj na zriadenie CNSA, ktorá v tejto súvislosti bude zohrávať kľúčovú úlohu dozoru nad CENI. Tieto skutočnosti, ako aj finančný záväzok budúcej vlády by mali prispieť k vybudovaniu dôvery, ktorá EÚ a ďalším partnerom umožní zmobilizovať ich podporu pre voľby.
6. Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov v marci obnoví mandát misie MONUSCO. Pri tejto príležitosti bude prioritou zaistiť, aby mala misia potrebné prostriedky, ktoré jej umožnia čeliť novým politickým a bezpečnostným výzvam pri úsilí posilniť mechanizmus civilnej ochrany a pri poskytovaní vhodnej podpory volebnému procesu.
7. EÚ dôrazne odsudzuje nedávne závažné porušenia ľudských práv v Konžskej demokratickej republike a pripomína, že boj proti beztriestnosti bez ohľadu na identitu páchatelov je jednou z podmienok pre pokojný prechod k demokracii a udržateľnej stabilite krajiny. Štátne orgány musia v plnej miere garantovať ľudské práva a základné slobody, predovšetkým slobodu prejavu, a to aj pre nezávislé médiá, a slobodu združovania. EÚ v tejto súvislosti považuje za nevyhnutné, aby mohol Spoločný úrad OSN pre ľudské práva (UNJHRO) v Konžskej demokratickej republike nerušene vykonávať svoju činnosť v celej krajine.
8. EÚ vyjadruje poľutovanie nad vznikom ohnísk násilia v troch provinciách oblasti Kasaï a v Strednom Kongu, ktoré poukazujú

na riziká rastúceho zhoršovania situácie v krajine. Európsku úniu rovnako ako členov Bezpečnostnej rady OSN znepokojujú nedávne informácie o závažných porušeníach ľudských práv a humanitárneho práva spáchaných miestnymi milíciami v oblasti Kasaí, najmä nelegálny nábor a využívanie detských vojakov a vraždenie civilného obyvateľstva členmi bezpečnostných síl Konžskej demokratickej republiky, ktoré by podľa medzinárodného práva mohli predstavovať vojnové zločiny. EÚ sa pripája k výzve Bezpečnostnej rady OSN z 25. februára 2017, v ktorej sa vláda Konžskej demokratickej republiky žiada, aby okamžite začala dôveryhodné a nestranné vyšetrovanie uvedených skutkov, aby sa ich páchatelia za ne zodpovedali pred súdom, a takisto vyjadruje želanie, aby tento proces mohla prísť podporiť nezávislá medzinárodná vyšetrovacia komisia.

9. EÚ je mimoriadne znepokojená zhoršením humanitárnej situácie vo viacerých oblastiach krajiny a zdôrazňuje, že je v prvom rade potrebné dodržiavať humanitárne zásady a zaistiť prístup k postihnutému obyvateľstvu.

10. Situácia na východe krajiny, v oblastiach Kivu a Tanganika, ako aj informácie o eventúálnom opätovnom použití zbraní bývalými rebelmi z hnutia M23 sú znepokojujúce. EÚ pripomína zodpovednosť konžských štátnych orgánov a vyzýva ozbrojené sily Konžskej demokratickej republiky, aby za podpory misie MONUSCO vynaložili maximálnej úsilie na ochranu obyvateľstva. Pokiaľ ide o hnutie M23, EÚ pripomína záväzky z vyhlásení z Nairobi z decembra 2013, ako aj zásady uvedené v rámcovej dohode o mieri, bezpečnosti a spolupráci pre Konžskú demokratickú republiku a región.

11. EÚ politickým predstaviteľom a členom bezpečnostných síl pripomína, že je pripravená prijať nové individuálne reštriktívne opatrenia voči osobám, ktoré sú zodpovedné za závažné porušovanie ľudských práv, podnecujú k násiliu alebo bránia konsenzuálnemu a pokojnému riešeniu krízy, ktoré rešpektuje vôľu konžského ľudu zvoliť si svojich zástupcov. EÚ vyzýva vysokú predstaviteľku, aby iniciovala prácu v tomto zmysle.

12. EÚ potvrdzuje svoju pripravenosť nadviazať čo najskôr politický dialóg na najvyššej úrovni s budúcou vládou v súlade s článkom 8 Dohody z Cotonou. Je pripravená – aj finančne – podporiť volebný proces, ktorý bude spĺňať všetky potrebné podmienky. EÚ je tiež pripravená naďalej podporovať konžské obyvateľstvo, ktoré sa každodenne potýka so závažnými socio-ekonomickými ťažkosťami, a nabáda na obnovenie štruktúrovaného dialógu s medzinárodnými finančnými inštitúciami s cieľom nájsť udržateľné riešenie súčasnej hospodárskej a rozpočtovej krízy.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press